

תת"ע 7308/05/20 - לוי ליבוביץ טל נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תת"ע 7308-05-20 מדינת ישראל נ' לוי ליבוביץ טל
תת"ע 6843-03-20 שם תיק ללא שמות חסויים
תת"ע 1767-03-20 שם תיק ללא שמות חסויים
תת"ע 1553-03-20 שם תיק ללא שמות חסויים
תת"ע 1538-03-20 שם תיק ללא שמות חסויים
תת"ע 15859-02-20 שם תיק ללא שמות חסויים
תת"ע 15644-02-20 שם תיק ללא שמות חסויים
תת"ע 14478-02-20 שם תיק ללא שמות חסויים
תת"ע 14369-02-20 שם תיק ללא שמות חסויים
ועוד...
תיק חיצוני: 90513711425

לפני כבוד השופטת מיכל דוידי
מבקשים לוי ליבוביץ טל ע"י עו"ד תומר גונן, יוסף יעקבי, ערן בר אור
וכפיר דור

נגד משיבה מדינת ישראל באמצעות שולחת תביעות תעבורה חיפה
החלטה

1. לפני בקשה שהוגשה על ידי ב"כ הנאשמים (להלן: "המבקשים") הנוגעת לעדותם של שני מומחים מטעם המאשימה (להלן "המשיבה").
- 2.

הרקע לבקשה

3. המדובר במספר תיקים שצורפו לצורך שמיעת ראיות, ואשר העבירות המיוחסות למבקשים במסגרתם הינן עבירות מכוח מצלמות א3.
- התיק נמצא בעיצומה של פרשת התביעה.

טענות הצדדים

4. במסגרת הבקשה, שהוגשה בתאריך 25.07.21, טענו ב"כ המבקשים, כי במהלך החודשים הקרובים צפויים להעיד מטעם המשיבה מר חגי בק (עד תביעה מס' 2) ומר טימו גטסוניגדס (עד תביעה מס' 1).
- בשל היקף החומר בתיק, ועל מנת לייעל את ההליך, עתרו ב"כ המבקשים כי המשיבה תמציא לידיהם מסמכים כדלהלן:

א. בנוגע לע"ת מספר 2- רשימה/ טבלה שבה יירשם תאריך הניסוי והקבצים עליהם מתבססת חוות דעתו של העד, וזאת לנוכח הטיעון לפיו בחוות הדעת מפורטים 13 ניסויים שנערכו למערכת לפי תאריכים שונים, ולאור העובדה כי להגנה הועברו מספר רב של קבצים, לא ברור איזה קובץ שייך לאיזה ניסוי.

ב. בנוגע לע"ת מספר 1- ביקשו ב"כ המבקשים להעביר רשימה מסודרת שבה ירשמו כל הקבצים/ מסמכים שבכוונת המשיבה להגיש באמצעותו לתיק בית המשפט.

5. המשיבה הגישה תגובה ביום 01.08.21, במסגרתה נטען כי על אף שאין כל חובה בדין לעשות כן, תמסור לידי ההגנה בתוך 10 ימים רשימה שתכלול את עיקרי המוצגים שיוגשו באמצעות עד תביעה מס' 1. עם זאת, ציינה המשיבה כי היא נערכת לעדותו של העד, כך שאין ברשימה שתועבר כעת כדי להגבילה בהגשת מוצגים נוספים בהמשך, והכל בכפוף לסייג הקבוע בסעיף 77 לחוק סדר הדין הפלילי.

בכל הקשור לע"ת 2, נטען, כי הוא צפוי להעיד רק החל מיום 28.11.21, כאשר במסגרת ההליכים לפי סעיף 74 לחסד"פ הועברו להגנה קבצי הניסויים השונים אשר כוללים תאריכים ושעות, וניתן לקשור אותם למועדי הניסויים כפי שמופיעים בדו"ח הניסוי שערך העד. המשיבה ציינה כי אין מקום להשית "מטלות" על מומחה התביעה בדמות עריכת טבלאות, היות שמלאכת עיבוד החומרים מצוי לפתחה של ההגנה. המשיבה הוסיפה בתגובתה כי באם נדרשות הבהרות כאלה ואחרות, תנסה לסייע במידת הסבירות להגנה באופן מדגמי, ואם יהיה קושי להגנה לערוך חיבור נקודתי בין ניסוי מסוים לקבצים הרלוונטיים, ניתן יהיה לסייע לה בדבר מול המומחה.

6. בעקבות תגובת המשיבה, הגישו ב"כ המבקשים ביום 01.08.21 בקשה למתן הוראות, במסגרתה הלינה על כוונת המשיבה לערוך ראיונות הכנה, מאחר שחוות דעת המומחה ניתנה לפני כשנה. ב"כ המבקשים הוסיפו כי בכוונת המשיבה להשתמש בראיון הכנה כמנוף להשלמת חקירה ותיקון חוות הדעת זמן קצר לפני עדות העד, וזאת בניגוד להנחיות פרקליט המדינה והפסיקה. באשר לקובצי הניסויים שהועברו להגנה, חזרו ב"כ המבקשים על טענתם כי הם אינם כוללים תאריכים, ולא ניתן לשייך קובץ לניסוי מסוים.

7. המשיבה הגישה בתאריך 02.08.21 תגובה נוספת, בה טענה כי במסגרת ראיונות ההכנה היא פועלת בהתאם להנחיות פרקליט המדינה 7.13.

בכל הנוגע לקבצים של הניסויים שהעביר המומחה נטען כי מופיעים תאריכים ושעות באופן ברור, כאשר מומחה התביעה יוכל להעביר להגנה הסבר כיצד ניתן לצפות בהם.

דין והכרעה

8. באשר לבקשת ב"כ המבקשים לקבל את רשימת המוצגים אשר יוגשו באמצעות עד התביעה מס' 1, המשיבה הסכימה למסור בתוך 10 ימים רשימה אשר תכלול את עיקרי המוצגים אשר יוגשו באמצעות העד, על כן מתייתר הצורך לדון בנושא זה. בשלהי החלטה זו יוצג פרק הזמן להעברתה.

באשר לסוגיית ראיון ההכנה לעד המומחה

9. ראיון עד, או ראיון הכנה, אינו הליך פורמלי המתחייב מכוח הדין. יחד עם זאת, הצורך בראיון עד בטרם

עדות בבית משפט והלגיטימיות של הליך זה הוכרו על ידי בית משפט זה מכבר (ע"פ 226/54 אלופי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ט 1345 (1955)).

בהקשר זה נקבע בפסיקה כי:

"ראיון עד הינו הליך שגרתי בעבודתה של התביעה ובמסגרתו מראיין התובע עד תביעה, על-פי רוב כהכנה לעדותו בבית המשפט... ראיון העד מסייע לפרקליט במלאכתו בהכנת חומר הראיות שבכוונתו להציג בבית המשפט: הראיון מאפשר לפרקליט לרענן את זכרונו של העד באשר לדברים שמסר בחקירה, ובפרט כאשר בין מועד מסירת העדות בחקירה למועד מסירת העדות במשפט חלף זמן רב. הראיון מאפשר לפרקליט להתרשם במו עיניו מן העד אותו הוא מבקש להעלות על דוכן העדים, בטרם יעלה זה להעיד ובטרם יבקש הפרקליט מבית המשפט ליתן אמון בעדותו של אותו עד. כמו-כן מאפשר הראיון להכין את העד לעדות במובן הרחב כך שיידע את הצפוי לו במשפט ובכדי להבטיח כי בעדותו ימסור עדות אמת מלאה, מפורטת ובהירה ככל הניתן" (בש"פ 6507/09 קצב נ' מדינת ישראל, 13.9.2009).

עם זאת נפסק, כי במסגרת הראיון יש להימנע מלשים דברים בפיו של העד ולהורות לו את אשר יאמר בעדותו. עוד נפסק כי יש להקפיד על הגבול שבין ריענון לגיטימי של הזיכרון לבין הדרכה של העד והנחייתו או שימת דברים בפיו, שהם פסולים. יחד עם זאת, נקבע כי לא ניתן לקבוע לעניין זה כללים נוקשים, והדרך לעמוד על כך שהגבולות נשמרו היא באמצעות החקירה הנגדית של העד (ע"פ 685/81 אהרונ' נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(1) 673, ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 845).

בהמשך לכך נקבע באשר לתוצרי הראיון כי -

"... אם העד מוסיף בראיון מיוזמתו פרטים עובדתיים חדשים, העשויים להיות רלוונטיים לכתב-האישום ומהותיים, בין לחיזוק עמדת התביעה ובין לתמיכה בהגנת הנאשם, מוטל על התובע לשקול אם בנסיבות העניין מן הראוי להפנות את העד להשלמת חקירה. מכל מקום, מוטל על התובע לתעד את אותם פרטים נוספים ומהותיים שמוסר העד בראיונו ולהעבירם מבעוד מועד לידיעת הסניגוריה" (בש"פ 687/00 מסיקה נ' מדינת ישראל (3.2.2000)).

10. עוד יש להזכיר את הנחיית פרקליט המדינה מספר 7.13 בנושא "ראיון עד", שמטרתה: **"להתוות קווים מנחים באשר לראיון עד על ידי תובע, ובכלל זאת מהות הראיון ואופן ניהולו ועריכתו, המותר והאסור בו, סוגי השונים ואופן תיעודו".**

ההנחיה מנחה את התביעה בהתאם לעקרונות והכללים שנקבעו על ידי בתי המשפט באשר להיבטים השונים הנוגעים לראיונות עדים. בכל הנוגע לתיעוד ראיון עד ומעמדו של תיעוד זה, נקבע בהנחיה כדלקמן:

"29. פרקליט המראיין עד יערוך תרשומת אודות עצם עריכת הראיון. במקרה שבו העד חזר על עיקרי דבריו מהודעתו במשטרה ואין הבדל בין הדברים (למעט בנקודות שוליות שאינן מהותיות, יצוין הדבר בתרשומת הפנימית ואין צורך לפרט מעבר לכך. במקרה כזה, המדובר בתרשומת פנימית שאינה מהווה

'חומר חקירה' כמובנו בסעיף 74 לחס"פ ואין חובה להעבירה להגנה.

30. מסר העד פרטים מהותיים נוספים על אלו שמסר בעדותו במשטרה או שינה גרסתו בעניינים מהותיים/עניינים בעלי משמעות, יערוך התובע תרשומת המשקפת את הדברים שנאמרו, וככל שהדבר נדרש להבנת העניין, יפרט גם את השאלות שנשאלו בקשר עם פרטים אלו. תרשומת זו תועבר להגנה, בכפוף למפורט להלן:

(1) הוסיף העד או שינה מגרסתו בהיבטים מהותיים, יתעד התובע את הדברים וישקול להפסיק את הראיין ולהפנות את העד לגביית עדות נוספת במשטרה. במקרה שבו הופנה העד להשלמת חקירה במשטרה, התרשומת אודות הראיין תועבר להגנה יחד עם השלמת החקירה;

(2) הוסיף העד או שינה מגרסתו בהיבטים שהנם בעלי משמעות, אך שאינם מצדיקים השלמת חקירה, יערוך התובע תרשומת על הדברים ששמע ויעבירנה להגנה;

(3) חזר בו העד מתלונתו או ביקש לבטלה במהלך הראיין, ימסור התובע תרשומת על כך לסניגור."

באשר לראיין עם עד מומחה נקבע בהנחיה, כדלקמן:

"43. כידוע, עד מומחה רשאי להעיד על סברה העולה, למיטב הבנתו המקצועית, מאוסף של נתונים המונחים בפניו. לעתים העד המומחה שותף בעצמו לאיסוף הנתונים - וזאת כאשר הוא מבצע בעצמו בדיקות בממצאים הנוגעים לתיק. בתפקידו זה מעיד העד המומחה ככל עד אשר קלט עובדות בחושיו

44. את השיח עם מומחה יש לתעד על פי הכללים שלעיל. לפיכך, מקום שבמהלך השיח מוצגת למומחה שאלה מהותית, שלא הוצגה לו קודם לכן, ומקום שהעד מוסיף מידע מהותי, או משיב תשובה המוסיפה או גורעת באופן מהותי מדבריו הקודמים - יש לתעד את הדברים - הן את השאלות והן את המענה הניתן על ידי המומחה, ולהעביר זאת כחומר חקירה להגנה. בנוסף, במקרה שכזה יש לשקול לבקש מהמומחה לתקן את חוות הדעת או להוסיף עליה. לאחר שתתקבל חוות הדעת העדכנית או הנוספת, יעבירנה התובע לידי ההגנה.

45. רגישות מיוחדת יש לתת לשלב שבו המומחה עדיין לא הכין את חוות דעתו. בשלב זה יש לחתור לכך שעיקר הקשר יתקיים בכתב. ואולם, בנסיבות שבהן הדבר נדרש, ניתן לקיים את השיח גם בעל-פה, באישור ממונה ומעלה) או דרגה מקבילה בתביעה המשטרית), ובלבד שהדברים יתועדו ברמת תיעוד גבוהה ויועברו להגנה.

46. בהיותו עד המוסר עדות סברה, רשאי תובע להציג לעד המומחה במהלך ראיין, עובדות ומסמכים שלא נוצרו על ידיו ושעליהם לא הסתמך בחוות דעתו, ככל שאלו נוגעים בהיבטים הקשורים ומשליכים על חוות דעתו המקצועית, ובכלל זה פרטים אודות גרסת הנאשם או תזת ההגנה, שאלות הבהרה בקשר לחוו"ד שהוגשה מטעם ההגנה וכדומה. במקרים בהם שינה המומחה מחוות דעתו עקב כך, ינהג התובע כמפורט בסעיף 44 לעיל. תובע רשאי להציג שאלות אלה למומחה בעצמו במהלך ראיין, ואין הוא נדרש להורות על השלמת חקירה לשם כך."

11. נדמה שאין חולק לגבי זכותה של התביעה לראיין את עדיה ולהכניס באופן ראוי לעדות בבית המשפט. בפסיקה שצינתי לעיל, בית המשפט העליון עמד על כך שראוי להימנע מקביעת כללים נוקשים בדבר האופן שבו מוטל על התביעה לנהל ראיין עם עדי, וכי על התביעה להפעיל שיקול דעת בעניין זה בהתאם לנסיבות הספציפיות,

לרבות טיבו של העד.

12. במקרה שלפניי, סבורני כי ראיון הכנה יאפשר את קידום ההליך, בעיקר לנוכח העובדה כי מדובר בחומר רב היקף. מכל מקום, ובהתאם לפסיקה ולהנחיות, מוטל על התביעה לתעד את הפרטים הנוספים והמהותיים שעלו במהלך הראיון ולהעבירם מבעוד מועד לידיעת ההגנה.

13. עוד יש לזכור, כי אנו נמצאים בעיצומה של פרשת התביעה, המומחה טרם העיד, ובנסיבות אלו, גובר האינטרס הציבורי להגיע לחקר האמת, ולא למנוע מן התביעה להתכונן כראוי בהבאת ראיותיה, כאשר האיזון הראוי יושג בדרך של חקירתו הנגדית של המומחה על ידי ההגנה.

לפיכך, אני קובעת כי אין ברשימה שתועבר כעת כדי להגביל את המשיבה מהגשת מוצגים נוספים בהמשך, והכל בכפוף לדין ולקבלת עמדת ההגנה טרם קבלתם לתיק בית המשפט.

14. בכל הקשור למומחה, ע"ת 2, מאחר שהמשיבה הבהירה כי ככל וההגנה תתקל בקושי בחיבור בין ניסוי מסוים לקובץ הרלוונטי, היא תואיל ותסייע בדבר, בתיאום מול המומחה, כמו גם תעביר להגנה הסבר כיצד ניתן לצפות בהם, אני סבורה כי בכך יהא פתרון הולם לסוגיה. מכל מקום, במידה והדברים לא ייפתרו במישור זה, ולנוכח המועד בו צפוי העד להעיד, ניתן יהיה להדגים בדיון הקרוב את עריכת החיבורים בין הניסוי לקבצים הרלוונטיים.

15. משקבעתי את הקביעות לעיל, אינני רואה מקום לקבוע דיון.

16. לעניין העברת החומרים הקשורים בע"ת 1, ולנוכח תגובת המשיבה מהיום, החומרים יועברו להגנה עד ליום 12.08.21.

ההחלטה תומצא לצדדים.

ניתנה היום, ל' אב תשפ"א, 08 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.